

Historia del Santuario

Santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona

Un dels topònims tarragonins més coneguts és el del "Llorito", si bé segles enrera s'anomenava les "Morisques", com ja consta en documents del segle XIII pertanyents a l'Arquebisbe Bernat d'Olivella. Es possible un origen àrab del lloc, per sobre el cim existí una petita ermita de la qual tenien cura uns ermitans, la presència dels quals es remunta al segle XIV.

A poc tret de la ciutat, sobre la muntanya, aquell petit santuari fou lloc de romiatges, processons i rogatives, especialment organitzades per demanar el benefici de la pluja car la manca d'aigua era un dels problemes més importants de la ciutat; precisament un viaducte portava l'aigua de la mina de les "Morisques", a Tarragona.

En el segle XVI, Pere Mir, Beneficiat de la nostra Seu, que viatjà a Itàlia, sofrí allí una greu malaltia i va prometre que si es guaria del mal compraria al santuari lauretà d'aquell país una imatge de la Verge, a la qual aixecaria a Tarragona una capella al seu honor



Pere Mir, de retorn a la ciutat, feu gestions i volgué que aquella esglesiola fós semblant a la que la tradició ens diu que fou transportada pels àngels fins a Loreto. Li semblà a aquell sacerdot que el cim de les "Morisques" era el més apte, pel que demanà al Consulat Municipal el terreny superior de la muntanya on hi havia la petita ermita i pogué, així, construir-se'n una de més gran en la qual intronitzà la imatge del Loreto, però degut a uns plets sorgits de part dels propietaris veïns, el Loreto no s'edificà fins a l'any 1553 i és molt possible que fos d'aleshores el canvi del topònim "Loreto", per la catalanització "Llorito".

Els historiadors Sánchez Real i Salvat Bové, ens diuen que la capella era, en línies generals, una copia de la Santa Casa del Loreto d'Itàlia, i citen al Pare Narcís Camós que en el segle XVII en el seu "Jardí de Maria", comenta que la ciutat de Tarragona tenia al culte una capella lauretana, donant per mides 31 pams de llargada, 20'5 d'ample i 19 d'alçada. La imatge que presidia la capella era de fusta daurada.

L'any 1740 el "Llorito" passà a la Mitra per donació dels seus propietaris i aleshores inicià l'època de major esplendor puix que l'Arquebisbe Santiyan feu construir una gran ermita i una residència annexa que ocupà el 1780, però els estralls de la Guerra de la Independència provocaran la gran davallada i més tard es consideraria lloc de fortificació.

En els anys vuitantes del segle passat, Mn. Manuel Aladren, devot de Maria inicià una campanya per a propagar la devoció lauretana i reconstruir el santuari, però aquest desig, almenys en projecte concret, no fou possible fins el 1904 quan l'arquitecte Josep M. Pujol oferí els plànols d'una àmplia església d'estil neo-gòtic i que per diferents circumstàncies no arribà a la realitat.

Entretant la imatge era guardada al convent de les monges de l'Ensenyança, i desaparegué amb la guerra civil l'any 1936. Però els antics ermitans, en les seves recaptas, portaven una Verge del Loreto, petita, que un descendent del darrer ermità nomenat Salvador Grogué la donà al Museu Molas que després en feu donació al Municipi, que al mateix temps l'oferí a l'Arquebisbat.



El cim del Llorito, restà en l'oblit fins els anys cinquantes quan un grup de devots es replantejà la possibilitat d'aixecar un temple a honor de Maria com a record del centenari del Dogma de la Immaculada. Els terrenys eren propietat de l'Estat per les lleis desamortitzadores del segle passat; es feren gestions i posats a subhasta pública, foren adquirits per Josep Adserà i Martorell, aleshores dirigent d'associacions catòliques, i en feu donació a l'Arquebisbat.

El cardenal Arriba i Castro aprovà la formació d'una comissió que durant una sèrie d'anys treballà a favor de la construcció del nou Santuari del Loreto. El projecte s'encarregà a l'arquitecte Joan Zaragoza i Albi que fou aprovat el 1956 i l'any següent s'organitzà la primera festa de l'arbre.

Amb l'ajut dels tarragonins i la col.laboració del Ministeri de l'Aire i de l'Aviació, institucions que estan sota el patronatge de la Verge del Loreto, fou possible, el 5 de maig del 1957, col.locà la primera pedra del Santuari i les obres quedaren enllestides l'any 1964, inaugurant-se l'àmplia església i el seu campanar, de 26 metres d'alçada, el dia 20 de juny enmig d'una gran festa religiosa i popular, presidida pel Cardenal Arriba i Castro i el Ministre de l'Aire.

L'actual imatge, també beneïda aquell dia i feta a semblança de la del Loreto, és obra de l'escultor Salvador Martorell.

Aquells antics ermitans de la història foren substituïts en aquesta nova etapa del Santuari; l'any 1970 els Pares Rogacionistes, vinguts d'Itàlia, hi bastiren una residència i una casa d'espiritualitat mariana.z

Avui, acull, també, un recinte que ofereix bells diorames nadalencs.



TARRAGONA: PRETORI I CIRC ROMÀ



